

تأثیرات کووید ۱۹ بر اقتصاد جهانی و سلامت

کووید ۱۹ با شوک سلامتی آغاز شده و در نهایت منجر به شوک اقتصادی حاصل از کاهش میزان تقاضا شده است

بیماری کرونا و اقتصاد جهانی

بیماری ۱۹- تأثیرات گسترده‌ای را در اقتصاد جهانی و همچنین تبادلات تجاری منطقه‌ای و بین‌المللی ایجاد کرده است. بیماری همه‌گیر کرونا نه تنها محدودیت‌های بی‌سابقه‌ای را در مجموعه‌ی فعالیت‌های مردمی بوجود آورده بلکه موجب کاهش فعالیت‌های گسترده‌ی اقتصادی به ویژه در بخش‌های مهم مانند بخش‌های خدماتی اعم از کسب و کارهای کوچک و بزرگ، رستوران‌ها، هتل‌ها و همچنین صنعت گردشگری و توریسم نیز شده است. سازمان همکاری و توسعه اقتصادی ( ) در گزارش‌های خود عنوان کرده بود که اقتصاد جهانی در سال ۲۰۲۰ با کندی در رشد روبرو خواهد شد. با شیوع بیماری کرونا در اواخر سال ۲۰۱۹ و همه‌گیری جهانی آن در سال ۲۰۲۰، این سازمان ۱۹- را بزرگترین عامل بحران جهانی پس از بحران مالی سال ۲۰۰۸ اعلام کرده است که منجر به رکود اقتصادی گسترده و کاهش نرخ رشد اقتصادی به میزان نصف خواهد گردید. ۱۹- با یک شوک سلامتی آغاز شده و در نهایت به شوک اقتصادی حاصل از کاهش میزان تقاضا مبدل گشته است. این شوک را می‌توان از لحاظی با بحران مالی سال ۲۰۰۸ مقایسه نمود. در بحران مالی سال ۲۰۰۸، دولت‌ها به منظور مقابله با رکود شدید اقتصادی به سیاست‌های پولی و مالی همانند افزایش عرضه پول توسط بانک مرکزی و همچنین استفاده از سیاست‌های مالی انبساطی توسط دولت روی آوردند تا با تزریق پویایی و افزایش سرعت گردش پول در اقتصاد، بحران حاصله را مدیریت نمایند. نقطه قوت در بحران مالی ۲۰۰۸ امکان عرضه نیروی کار، احیای مجدد مبادلات تجاری و پویایی مجدد سیستم حمل و نقل بود اما در بحران حاصل از ۱۹- به دلیل وجود محدودیت در عرضه و تقاضا، اکثر بخش‌های اقتصاد تعطیل شده‌اند. از جمله اماکن ارائه‌دهنده خدمات، تجارت خرده فروشی غیرضروری، گردشگری و حمل و نقل که سهم قابل توجهی در تولید ناخالص داخلی ( ) بر عهده داشتند. سازمان تجارت جهانی ( ) دو سناریو برای عملکرد تجارت‌های جهانی در آینده متصور شده است: (۱) سناریوی نسبتاً خوش‌بینانه بیان می‌دارد که با افت شدید تجارت در نیمه اول سال ۲۰۲۰، روند رو به بهبودی را در نیمه دوم آغاز می‌کند. (۲) سناریوی بدبینانه که افتی شدیدتر و زمان بیشتری برای بهبود وضعیت رکود اقتصادی و حل بحران ۱۹- را متصور شده است. پس از بحران مالی ۲۰۰۸، تجارت هرگز به روند قبلی بازنگشت (خط‌چین خاکستری در نمودار، نمایانگر روند تجارت قبل از بحران مالی ۲۰۰۸ است). بدین منظور چنانچه شوک حاصل از همه‌گیری بیماری کرونا تنها یک بار پس از درگیری تمام عوامل تولید در اقتصاد اعم از خانوارها و بنگاه‌های اقتصادی، فروکش نماید بازگشت به حالت قبلی به سرعت اتفاق خواهد افتاد. اما اگر وقفه ایجاد شده در اقتصاد توسط بیماری کرونا طولانی شود بازگشت به روند قبلی نیازمند بررسی‌ها و ملاحظات بیشتری خواهد بود.

در هر دو سناریو اکثر کشورهای دنیا در سال ۲۰۲۰ از کاهش دورقمی میزان صادرات و واردات رنج خواهند برد. این آسیب در کشورهای دارای اقتصاد وابسته به صادرات شدیدتر خواهد بود. برای اقتصاد ایران نیز که با تحریم‌های ظالمانه از یک جهت و ورود به لیست سیاه از جهت دیگر مواجه است، تاثیر همه‌گیری کرونا می‌تواند چشمگیر و قابل توجه باشد. در شرایط رکودی ایجاد شده توسط این بیماری همچنان که اکثر فعالیت‌های اقتصادی با بحران حاصله دست و پنجه نرم می‌کنند، برخی از خدمات رونق قابل توجهی را تجربه کرده‌اند یکی از این خدمات، حوزه خدمات فناوری اطلاعات می‌باشد. در این برهه از زمان به دلیل وجود محدودیت‌های بی‌سابقه در میان مردم و فعالیت‌های اجتماعی، آموزشی و.. نیاز به فناوری‌های ارتباطی بیش از گذشته مورد توجه افشار مختلف قرار گرفته است. به عنوان مثال توسعه‌ی شبکه‌ی آموزش از راه دور و همچنین افزایش گسترده مراجعه حداکثر افراد جامعه به بهره‌مندی از کسب و کارهای خدمات‌رسان آنلاین را برشمرد.

بیماری کرونا و بخش سلامت

همانگونه که در بالا ذکر گردید به دلیل همه‌گیری ۱۹- اکثر بخش‌های فعال اقتصاد با کاهش شدید تقاضا مواجه شده و منجر به دامن زدن رکود پیش‌بینی شده در سال ۲۰۲۰ گردیده است. بخش سلامت علیرغم دیگر بخش‌های اقتصادی به دلیل حضوری پررنگ در مقابله با این ویروس در تمام نقاط جهان با افزایش شدید تقاضا برای مراقبت‌های بهداشتی و درمانی مواجه گشته است. این افزایش تقاضا برای دریافت خدمات بهداشتی و درمانی و همچنین میزان بالای تلفات ناشی از ۱۹- سیستم‌های بهداشت و درمان را تحت فشار قرار داده است. بخش سلامت در تمامی نظام‌های بهداشت و درمان همواره با تقاضاهای بالقوه نامحدود و منابع بالفعل محدود مواجه بوده است. یکی از اصلی‌ترین اهداف در تمام سالیان تخصیص صحیح منابع، توزیع عادلانه امکانات و خدمات و مراقبت‌های سلامت است و از آنجایی که بطور معمول بخش بهداشت و درمان سهم بسیار اندکی در تولید ناخالص داخلی داشته است، تامین بودجه این بخش همواره از بخش‌های دیگر اعم از صنعت، خدمات، صادرات و... صورت می‌گرفته است. اکنون که اکثر کشورهای دنیا مرزهای تجاری خویش را بسته‌اند، حرکت مردم و گردشگری متوقف شده است، میلیون‌ها کارگر شغل خود را از دست داده‌اند و در نهایت بازارهای سهام و قیمت نفت در حال کاهش می‌باشد، تامین مالی بخش سلامت نیز با بحران مواجه شده است. یکی از مهمترین اقدامات برای مقابله با کمبود منابع در دوران همه‌گیری اتخاذ سیاست‌های بهنگام و متناسب با شرایط کنونی، راهبردی کلیدی به منظور برون رفت از بحران به شمار می‌رود. تجربیات بین‌المللی نشان می‌دهد می‌توان از طریق اقدامات به موقع سیاستگذاری با محوریت شناسایی و حمایت از افراد نیازمند و در نتیجه تخصیص درست منابع، شوک‌های بهداشتی و اقتصادی حاصل از ۱۹- را کاهش داد. برطبق توصیه سازمان بهداشت جهانی ( ) در مراحل ابتدایی

سیاستگذاری برای مقابله با بیماری کرونا، باید موانع مالی توسط دولت برداشته و هزینه‌های بیماران ۱۹-به منظور پرداخت هزینه‌های درمان متوقف شود. در واقع بسیج عمومی برای سلامتی با بازپرداخت‌های مجدد دولت به این حوزه صورت پذیرد و حمایت‌های مالی دولت‌ها در حوزه سلامت ادامه داشته باشد.

پزشکی از راه دور ( )

همانگونه که در بالا ذکر گردید، برخی از خدمات رونق قابل توجهی را در این دوران تجربه کرده‌اند یکی از این خدمات، حوزه فناوری اطلاعات می‌باشد. در این میان یکی از فناوری‌های ارتباطی نوین در بخش سلامت، پزشکی از راه دور ( ) است. این روش شامل خدمات مرتبط با بهداشت و سلامت از راه دور مانند پایش و ارزیابی بیمار، مشاوره و آموزش پزشکان به بیماران بصورت آنلاین است. پزشکی از راه دور ( ) یکی از فناوری‌های نوین در این عرصه به شمار میرود که تا قبل از شیوع همه‌گیری بیماری کرونا، از اقبال عمومی برخوردار نبود و اکثر متولیان سلامت ایجاد تحول در زیرساخت‌های ارائه خدمات را به آینده موکول کرده و معتقد بودند آینده پزشکی می‌تواند شامل توسعه شبکه‌های ارتباطی میان پزشکان و بیماران باشند. در سال ۲۰۲۰ به دلیل شیوع همه‌گیری جهانی این ویروس، موسسات بهداشتی و نهادهای نظارتی مجاب شدند تا ضمن وفاداری به اصل محدود کردن افراد، به روش‌های جایگزین و نوینی همچون پزشکی از راه دور مراجعه کنند. این روش، با اعمال محدودیت‌های رفت و آمد بیماران در بیمارستان‌ها و تخصیص ظرفیت بیمارستان به موارد ضروری، گزینه‌ای مناسب برای ارتقای زیرساخت‌های نظام سلامت در دوران همه‌گیری خواهد بود. بخش قابل توجهی از ویزیت‌های سرپایی در محیط‌های مختلف را می‌توان از نظر بالینی به طور موثر از راه دور مدیریت کرد. بیمارانی که شرایط غیراضطراری دارند، می‌توانند بدون به خطر افتادن سلامتی‌شان، خدمات درمانی مناسب با همان کیفیت دریافت کنند. فرصت‌های لازم برای برای آزمون و خطای استفاده از سلامت دیجیتال به دلیل همه‌گیری فراهم شده است و پسندیده است تجربیات بخش‌های سلامت برای انتقال و بهبود در آینده به اشتراک گذاشته شود. استفاده از فناوری‌های حوزه سلامت تاثیر بسزایی در کاهش هزینه‌های مراقبت از سلامتی و اتلاف منابع محدود در بخش بهداشت و درمان خواهد داشت. پزشکی از راه دور ( ) نیازی بود که ویروس کرونا آن را آشکار ساخت که می‌تواند علاوه بر رعایت اصول مربوط به قرنطینه به حفظ ارتباط مستمر میان بیماران و کادر درمان کمک نماید. به عنوان مثال استفاده از پزشکی از راه دور برای مراجعه به مراکز مراقبت‌های قبل از زایمان می‌تواند به زنان باردار کمک کند تا خطر ابتلا به ویروس را کاهش دهند.

منابع

://..///۲۰/۱۸۵۵. ۲-

/://../////-----۲۰۲۰-----۱۳۶ ۳-

://..//--- ۴-

://..///۰۹/---. ۵-

/://..۶-